

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิเคราะห์วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต ภาควิชาวิจัยการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยในระหว่างปีการศึกษา 2510-2525 เป็นการวิจัยเชิงบรรยาย (Descriptive Research) เพื่อวิเคราะห์ลักษณะของวิทยานิพนธ์และศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับตัวนิสิตผู้ทำวิทยานิพนธ์ โดยมีวิธีดำเนินการดังนี้

ลักษณะประชากร

ในการศึกษาคั้งนี้ผู้วิจัยใช้ประชากรทั้งหมด คือ วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต ภาควิชาวิจัยการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในระหว่างปีการศึกษา 2510-2525 จำนวน 384 เล่ม

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือแบบวิเคราะห์วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต ที่สร้างขึ้นเพื่อใช้ในการเก็บข้อมูล 2 ส่วนคือ

1. ลักษณะของวิทยานิพนธ์ ได้แก่ ประเภทของการวิจัย ประเภทของเรื่อง พื้นที่ที่ศึกษา ระดับการศึกษา แหล่งข้อมูลที่ศึกษา การสุ่มตัวอย่างประชากร เครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล และคุณภาพของวิทยานิพนธ์

2. รายละเอียดเกี่ยวกับตัวนิสิตผู้ทำวิทยานิพนธ์ ได้แก่ เพศ อายุ อาชีพ การได้รับทุนอุดหนุนในการทำวิทยานิพนธ์ และระยะเวลาที่ใช้ในการทำวิทยานิพนธ์

การสร้างเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

1. กำหนดวัตถุประสงค์และขอบเขตที่จะศึกษา ดังต่อไปนี้

1.1 ลักษณะของวิทยานิพนธ์

1.2 รายละเอียดเกี่ยวกับตัวนิสิตผู้ทำวิทยานิพนธ์

2. ศึกษาเอกสารเกี่ยวกับการวิจัยทางการศึกษา งานวิจัยเกี่ยวกับการจัดระบบข้อมูลงานวิจัย การวิเคราะห์วิทยานิพนธ์ และการสำรวจวิทยานิพนธ์ทางการศึกษา เพื่อใช้เป็นแนวทางในการวิเคราะห์ลักษณะวิทยานิพนธ์

3. สร้างแบบวิเคราะห์วิทยานิพนธ์ ซึ่งมีรายละเอียด 2 ส่วนคือ

3.1 ส่วนของวิทยานิพนธ์ ได้แก่ ประเภทของการวิจัย ประเภทของเรื่อง พื้นที่ที่ศึกษา ระดับการศึกษา แหล่งข้อมูลการศึกษา การสุ่มตัวอย่างประชากร เครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล และคุณภาพของวิทยานิพนธ์

3.2 ส่วนของนิตินัยทำวิทยานิพนธ์ ได้แก่ เพศ อายุ อาชีพ การได้รับทุนอุดหนุนในการทำวิทยานิพนธ์ และระยะเวลาที่ใช้ในการทำวิทยานิพนธ์

4. สร้างคู่มือวิเคราะห์วิทยานิพนธ์ ซึ่งเป็นคำอธิบายความหมายของค่าต่าง ๆ ที่ใช้ในแบบวิเคราะห์วิทยานิพนธ์

5. นำแบบวิเคราะห์วิทยานิพนธ์ฉบับร่างพร้อมคู่มือ ไปเสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบความครอบคลุมของรายละเอียดที่ศึกษา ตลอดจนแก้ไขส่วนภาษาให้เหมาะสมยิ่งขึ้น โดยอาจารย์ที่ปรึกษาได้แก้ไขภาษาที่ใบบางคำให้ถูกต้องและเหมาะสมยิ่งขึ้น

6. นำแบบวิเคราะห์วิทยานิพนธ์ที่ปรับปรุงส่วนภาษาแล้ว ไปทดลองใช้วิเคราะห์วิทยานิพนธ์ภาคศึกษาวิจัยการศึกษา ปีการศึกษา 2526 จำนวน 5 เล่ม ซึ่งได้มาโดยการเลือก เพื่อหาข้อบกพร่องของแบบวิเคราะห์วิทยานิพนธ์ พบว่า การแบ่งหัวข้อย่อยของลักษณะของวิทยานิพนธ์บางด้าน ยังไม่ครอบคลุมจึงได้แก้ไขโดยการเพิ่มเติมหัวข้อย่อยที่ยังขาดอยู่เข้าไปในแบบวิเคราะห์วิทยานิพนธ์ แล้วนำแบบวิเคราะห์วิทยานิพนธ์ไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งเป็นอาจารย์ประจำภาควิชาศึกษาวิจัยการศึกษามหิดลวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์วิทยาลัย จำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบอีกครั้งหนึ่ง โดยผู้ทรงคุณวุฒิได้ตรวจแก้ไขรายละเอียดและภาษาในบางตอนให้เหมาะสมชัดเจนขึ้น และบางท่านได้ให้ข้อเสนอแนะในการวิเคราะห์เพิ่มเติม เช่น การวิเคราะห์ทำวิทยานิพนธ์นั้นใช้

สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูลเหมาะสมหรือไม่ ข้อค้นพบตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยหรือไม่ ข้อค้นพบสอดคล้องกับสมมุติฐานของการวิจัยหรือไม่ เป็นต้นผู้วิจัยได้นำข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิไปปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาและพิจารณาเห็นว่าอยู่นอกเหนือวัตถุประสงค์ที่จะศึกษา จึงมิได้เพิ่มเติมการวิเคราะห์ส่วนนี้เข้าไว้ในการศึกษาครั้งนี้

7. ผู้วิจัยนำแบบวิเคราะห์วิทยานิพนธ์ที่ปรับปรุงแล้ว ไปทดลองใช้วิเคราะห์วิทยานิพนธ์ภาคทวิชาวิจัยการศึกษา ปีการศึกษา 2525 จำนวน 5 เล่ม และปรับปรุงเป็นแบบวิเคราะห์วิทยานิพนธ์ฉบับสมบูรณ์

8. หากความตรงในการวิเคราะห์ของผู้วิจัย โดยผู้วิจัยนำแบบวิเคราะห์วิทยานิพนธ์ฉบับสมบูรณ์ไปวิเคราะห์วิทยานิพนธ์ ซึ่งเลือกมาจำนวน 4 เล่ม แล้วนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 4 ท่าน คือ อาจารย์ประจำภาคทวิชาวิจัยการศึกษา และนิสิตระดับปริญญาเอก ภาคทวิชาวิจัยการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ตรวจสอบความถูกต้องของการวิเคราะห์ ผลปรากฏว่า ผู้วิจัยวิเคราะห์ได้ตรงกับผลการวิเคราะห์ของผู้ทรงคุณวุฒิรวมทั้งสิ้น 30 รายการ จากรายการทั้งหมด 32 รายการ คิดเป็นร้อยละ 93.75

9. หากความคงที่ในการวิเคราะห์ของผู้วิจัย โดยผู้วิจัยนำแบบวิเคราะห์วิทยานิพนธ์ฉบับสมบูรณ์ไปวิเคราะห์วิทยานิพนธ์ซึ่งได้มาโดยการสุ่ม จำนวน 10 เล่ม โดยวิเคราะห์ซ้ำ 2 ครั้ง ระยะเวลาห่างกันประมาณ 1 เดือน แล้วนำผลที่ได้จากการวิเคราะห์ทั้ง 2 ครั้งนี้มาคำนวณหาความคงที่ในการวิเคราะห์โดยพิจารณาว่าการวิเคราะห์วิทยานิพนธ์ 2 ครั้งนั้น ได้ผลตรงกันเท่าไร ผลการวิเคราะห์ปรากฏว่าได้ผลตรงกัน 77 รายการ จากทั้งหมด 80 รายการ คิดเป็นร้อยละ 96.25

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. คัดลอกจำนวนและรายชื่อผู้สำเร็จการศึกษาปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิตภาคทวิชาวิจัยการศึกษาในระหว่างปีการศึกษา 2510-2525 จากหนังสือพระราชทานปริญญาบัตร ของแผนกทะเบียนประวัติ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

2. คัดลอกรายละเอียดเกี่ยวกับตัวนิสิตผู้ทำวิทยานิพนธ์ จาก แผนกทะเบียนประวัติ และแผนกสารนิเทศ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

3. อานวิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต ภาควิชาวิจัยการศึกษา ทั้งหมดจำนวน 384 เล่ม โดยเฉพาะในหัวข้อที่ต้องการวิเคราะห์

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับดังนี้

1. วิเคราะห์ลักษณะของวิทยานิพนธ์ ว่ามีรูปแบบใด ในด้านต่อไปนี้

1.1 ประเภทของการวิจัย มี 4 ประเภทคือ

1.1.1 การวิจัยเชิงประวัติศาสตร์

1.1.2 การวิจัยเชิงบรรยาย

1.1.3 การวิจัยเชิงทดลอง

1.1.4 การวิจัยเชิงประจักษ์

1.2 ประเภทของเรื่อง มี 3 ประเภทคือ

1.2.1 วิจัยการศึกษา

1.2.2 สถิติการศึกษา

1.2.3 วัดและประเมินผลการศึกษา

1.3 พื้นที่ศึกษา มี 6 พื้นที่คือ

1.3.1 สถานศึกษา

1.3.2 อำเภอ

1.3.3 จังหวัด

1.3.4 เขตการศึกษา

1.3.5 ภาควิชาการศึกษา

1.3.6 ประเทศ

1.4 ระดับการศึกษา มี 7 ระดับคือ

1.4.1 อนุบาล

- 1.4.2 ประถมศึกษา
- 1.4.3 มัธยมศึกษา
- 1.4.4 ประกาศนียบัตรวิชาชีพและประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง
- 1.4.5 อุดมศึกษา
- 1.4.6 การศึกษาผู้ใหญ่
- 1.4.7 การศึกษานอกระบบโรงเรียน
- 1.5 แหล่งข้อมูลที่ศึกษา มี 7 แหล่งคือ
  - 1.5.1 นักเรียน นิสิต นักศึกษา
  - 1.5.2 ผู้สำเร็จการศึกษา
  - 1.5.3 ครู-อาจารย์
  - 1.5.4 นักวิชาการการศึกษา
  - 1.5.5 ประชาชน
  - 1.5.6 ผู้เกี่ยวข้องของโครงการ
  - 1.5.7 เอกสาร
- 1.6 กลุ่มที่นำมาศึกษา จำแนกเป็น 3 ประเภทคือ
  - 1.6.1 ประชากร
  - 1.6.2 กลุ่มตัวอย่าง
    - 1.6.2.1 สุ่มตัวอย่างอย่างง่าย
    - 1.6.2.2 สุ่มตัวอย่างอย่างมีระบบ
    - 1.6.2.3 สุ่มตัวอย่างแบบแยกกลุ่ม
    - 1.6.2.4 สุ่มตัวอย่างแบบแยกประเภท
    - 1.6.2.5 สุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน
    - 1.6.2.6 เลือกตัวอย่างแบบเจาะจง
  - 1.6.3 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 1.7 เครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล มี 9 ประเภทคือ
  - 1.7.1 แบบบันทึกข้อมูล
  - 1.7.2 แบบสังเกต

- 1.7.3 แบบสัมภาษณ์
  - 1.7.4 แบบทดสอบ
  - 1.7.5 แบบสอบถาม
  - 1.7.6 แบบสำรวจ
  - 1.7.7 แบบวัด
  - 1.7.8 แบบประเมิน
  - 1.7.9 สร้างเครื่องมือ
- 1.8 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล แบ่งเป็น 3 ประเภทคือ
- 1.8.1 การวิเคราะห์เนื้อหา
  - 1.8.2 สถิติภาคบรรยาย
  - 1.8.3 สถิติภาคสรุปอ้างอิง

2. ศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับตัวนิสิต 5 ด้านคือ

- 2.1 เพศ
- 2.2 อายุ
- 2.3 อาชีพ
- 2.4 การได้รับทุนอุดหนุนในการทำวิทยานิพนธ์
- 2.5 ระยะเวลาที่ใช้ในการทำวิทยานิพนธ์

การนำเสนอผลการวิจัย

ผู้วิจัยเสนอผลการวิจัย ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยโดยอธิบายเป็น 2 หัวข้อ
คือ

1. ลักษณะของวิทยานิพนธ์
2. รายละเอียดเกี่ยวกับนิสิตผู้ทำวิทยานิพนธ์